

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO: Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

ABESINIJA PROSI DN ZA POMOČ

Abesinska vlada odklanja vsakršna direktna pogajanja z Italijo ter zahteva energično posredovanje Društva narodov

London, 23. marca. d. Abesinski poslanik v Parizu Volde Mariam je poslal tajništvo Društva narodov glede na današnji sestanek odbora trinajstih izjav svoje vlade, ki pravi, da opozarja v tem času, ko je ves svet zavzet s skrbjo za ohranitev miru, ponovno DN, da je Abesinija postala žrtev napada, ki so ga so. glasno obsodili vsi člani Društva narodov, in da je treba to vprašanje potaviti na dnevni red zasedanja sveta DN.

Italija ne vodi samo napadalne vojne, pravi abesinska nota, temveč proti vsem mednarodnim obveznostim sistematsko uničuje mednarodne ambulance, ki so bile poslano v Abesinijo, da nudijo pomoč ranjenecem. Doslej se je to zgodilo z angleško, švedsko in egiptovski ambulanco pri čemer ni bilo priznane niti ranjenecem, ki so se nahajali v njih.

Cepprav je Italija članica Društva narodov, ni priznala nobene obveznosti, ki jih je kot taka prevzela. Njena vojska uporablja strupene pline, meče na naseljene kraje množine iperita, masakrirala prebivalstvo, tudi ženske, otroke in starce, ter ruši cerkve in svete kraje.

Pripravljena, da brani neodvisnost in integralnost Abesinije se abesinska vlada in narod borita že več mesecev proti napadalcu s polnim zaupanjem v pravičnost in načela Društva narodov.

Abesinska vlada tudi ugotavlja da ni italijanska vlada v svojem odgovoru odboru trinajstih napravila nobene aluzije glede na osnovni element njegovega predloga, namreč, da bi pristala na pogajanja v okviru pakta Društva narodov in v duhu njegovih načel. Italijanska vlada je sporočila samo načelni pristaneček. Iz tega lakonskega odgovora se more sklepati, da namerava nadaljevati napade proti Abesiniji do popolnega uspeha. Važno je, pravi nota dalje, da italijanska vlada takoj razbije vsak dvom v tem pogledu in da se ji postavi kategorično vprašanje v tem smislu.

Glede na sedanji vznemirljivi položaj in prizadevanja italijanske vlade, da se omili in celo ukinejo sankcije, ki so se doslej uporabljale, dostavlja abesinska vlada Društvu narodov vojo izjavo, po kateri je treba, da se onemogočijo vsi manevri za vznemirjanje javnega mnenja:

1. Netočno je, da so bila pričeta ali da se bodo pričela direktna pogajanja med italijansko in abesinsko vlado o ureditvi spora. Abesinska vlada odklanja že vnaprej vsakršna direktna pogajanja.

2. Netočno je, da so italijanske čete v poslednjih bojih zrušile odpor abesinske vojske. Italijanska vlada ni niti po šestih mesecih vojne, ki jo vodi s kršitvijo predpisov mednarodnega prava, uspela, da bi premagala abesinski narod. Abesinska vlada protestira energično in z ogorčenjem proti barbariskim nasilstvom ter izjavlja, da bo ostala tudi nadalje neomajna.

3. Netočno je, da je abesinski narod razdvojen glede na svoje stališče proti napadalcu. Prav tako je netočno, da je abesinsko prebivalstvo nudilo pomoč italijanskim četam ter vršilo izdajstva proti domovini.

Ker je uporabila vso energijo in vsa sredstva za obrambo teritorialne odvisnosti, smatra vlada Abesinije da ima pravico pozvati Društvo narodov, naj ji takoj in učinkovito da potrebno pomoč na podlagi čl. 16 pakta Društva narodov.

Flandin za sklicanje evropske konference

Francija ne grozi nobeni državi, želi pa mir, ki bi slonel na pravici

Pariz, 23. marca. A.A. »Matine« objavlja glavne odstavke iz govora, ki ga je govoril v angleškem jeziku snovi po radiu zunanji minister Flandin. Če Nemčija pristane na postavljene predloge, je med drugim izjavil Flandin, se bodo pričela pogajanja, ki lahko dovedejo do novega reda, kar se liče razoroženega pasu in do jasne in popolne spoznanja o nenapadani in vzajemni pomoči med zapadnimi vesilicami. V teku teh pogajanj se bo predlogom kancelarja Hitlerja posvetila vsa pozornost, ki jo zasluži, toda države-podpisnice lokarne pogodbe soglašajo s tem, da se problemi evropskega mira ne morejo rešiti samo med državami zapadne Evrope. Zato predlagajo DN, naj skliče evropska konferenca, ki bo delala na temelju širšega programa, in upajo, da bodo v tem pogledu pri nemški vladi našli dobro voljo in pripravljenost za sodelovanje.

Pravzaprav, Francija in Belgija, ki sta bili neposredno ogroženi s poslopanjem Nemčije, sta reagirali zelo zmerno. Francija bi mogla mobilizirati svojo vojsko, da bi z oboroženo silo dosegla izpraznitev Porenja in da zasede s svojim čelami Porenje, menila pa je, da je njena dolžnost, da se vzdrži takih ukrepov in da je bolje dati viden dokaz veri v moč mednarodnega prava in Društva narodov. Bila bi velika zabloda, če bi se verjelo, da Francija sedaj v manjši meri nego prej lahko preide preko kršitve pogodb in izzivanja vojne nevarnosti. Francija je ostala mirna in hladnokrvna, ker se zaveda svoje moči in svoje pravice. Francija ne grozi nobeni državi. Želi mir vsem, toda ta mir lahko sloni samo na pravici. Naslanjajoč se na to načelo sem prepričan, da bom naletel na odobravanje vsega mirljubnega sveta.

razume, zmagala nad vsem viharji sedanjega časa, ker so ti sporazumi v nevarnosti. Evropski pomeni politiko gospodarske in kulturne pomoči za vse tri države. Tako lahko temu sporazumu priznamo vso njegovo vrednost in vse njegove uspehe tudi s stališča splošne evropske politike. Mi, ki smo podpisali rimske protokole, nismo gledali samo na naše koristi, ampak smo hoteli služiti tudi plemeniti stvari evropskega mira. Zdeli smo, da bi bilo vedno večje število onih evropskih držav, ki bi hotele urediti svoje potrebe v duhu ravnotežja na podlagi pravice in v atmosferi dejanskega priznavanja medsebojnih interesov. Prepričani smo, da služimo resničnim ciljem nove zgodovinske dobe, in vemo, da samo na ta način sledimo svojim interesom, pa ne samo svojim interesom, ampak se mnogo bolj upravičeno smernicam in splošnim idealom. Ko sedaj potrjujemo svečano in definitivno naše koncepcije, se posvetujemo o njih v atmosferi, ki nam nalaga v še večji meri, kakor je to storila katekoliki druga doba, medsebojno globoko priznanje. Tako ozračje se manifestira v globoki simpatiji, ki nam jo je izkazal ves italijanski narod in ki ustvarja v nas vtis, ki ga ni mogoče izbrisati. Italijanski narod bo občutil, da sta na njegovi strani dva prijateljska naroda, ki bosta v bodoče ob vsaki priliki znala obdržati to mesto v tekmovalstvu med narodi. Ko je vaša ekselencija izvolila podčrtati, da slone odnosi med našimi tremi državami na zemljepisnih in gospodarskih razlogih in da so pripomogli k iskrenemu in priskrenemu vzajemnemu stališču, izvolite, da opozorimo, da je bilo mnogo daljnih zgodovinskih dob, ko so naši predniki hodili po istih potih in da mi na ta način pritisnemo samo pečat na staro tradicijo.

Rimske zdravice

Ojačenje zavezništva Italije, Avstrije in Madžarske

Rim, 23. marca. A.A. Ob priliki večerjaje večerje na čast avstrijski in madžarskim ministrom, je imel Mussolini naslednjo zdravico:

Z globokim zadovoljstvom pozdravljam v imenu italijanske vlade vaše bivanje v Rimu, ob drugi obletnici podpisa rimskih protokolov. Dve leti sta prešli v sedanji evropski atmosferi in ta rok zadostuje za ugotovitev, kolikšna je važnost našega političnega dela. V teku razgovorov smo lahko ugotovili ugodne rezultate, ki smo jih dosegli na podlagi tega protokola. Danes lahko potrdimo ne samo njihovo vsebino, ampak tudi njihov cilj. Določili smo si nadaljnje temelje svojega dela, ki hoče ustanoviti najmočnejše zveze med državami, ki jih zastopamo. Imamo stalno voljo, da ustvarimo organčen načrt naših potreb in interesov, ki so sicer že zabeleženi v rimskem protokolu iz l. 1934, ki pa so sedaj pokazali nove možnosti plodnega razvoja z našim sodelovanjem za obnovo Evrope, v kateri bodo ti protokoli vedno osnovni element. Ta skupna volja kakor tudi civilizacija naših treh narodov nas bosta še naprej vodila in se naslanjajo na naše napore. Ta volja in to prijateljstvo sta premagala zmagovito vse težave preteklih dveh let, ki sta bili polni dogodkov. Ti rimski dnevi so njihovo slovesno potrdilo. Vaš obisk je bil sprejet od italijanskega naroda v velikem času njegove zgodovine z manifestacijami, v katerih ni bil nič prikritega. Oporo, ki ste jo nudili Italiji v težkih časih, ne bosta italijanska vlada in italijanski narod pozabila in bo imela še velike posledice. Zemljepisni gospodarski razlogi so se ojačili z iskreno prisrčnostjo in vzajemnih pogledih in odnosih.

Predsedniku italijanske vlade Musoliniju je odgovoril predsednik madžarske vlade Gömbös z naslednjim besedami:

Ze tedaj, ko sem s pokojnim Dollfusom, čigar spomin vsi spoštujemo, prišel v Rim, da ugotovim potrebno sodelovanje treh dr-

Hitlerjeve izjave

Nemčija zahteva nov red v Evropi, ki bi ne temeljil na versajski pogodbi

Vratistava, 23. marca. A.A. Kancelar Hitler je imel večeraj velik govor, v katerem je povedal, kaj vse je narodni socializem storil v zadnjih treh letih za Nemčijo. Nemška vlada se je predvsem prizadevala, da rehabilitira čast nemškega naroda pred ostalim svetom. V teh treh letih ni padla nobena beseda proti nobeni drugi državi. Prav tako ni bil storjen noben korak, ki bi bil naperjen proti kakemu drugemu narodu. V teh treh letih se je nemški narod dvignil in izvršil dela, ki nimajo primere v zgodovini. Z drugimi narodi čutimo, da se nahajamo na pragu nove dobe. Pojavljajo in utrjujejo se nove misli, nove predstave in nove stvarnosti. Ne samo mi, ampak tudi drugim narodom se zdi, da nekaj ni v redu, da so ljudje izgubili razum, da vlada namestu razuma blaznost sovraštva, in uzaupanja in zavisti in kot posledice vsega tega občutijo strah. To čutijo gotovo vsi narodi. Posebno na evropskem kontinentu, kjer so narodi tako stisnjeni, je treba ustvariti novi red. Narodi morajo najti novo obliko za vzajemne odnose. Potrebno je prepričanje, da so narodi realnosti zgodovinske vrste, ki jih ni mogoče odstraniti. Deviza tega novega reda bi morala biti: razum in logika, namreč razumevanje in vzajemno obračunavanje vseh računov. Motijo se tisti, da mora nad tem novim redom biti zapisana beseda Versailles. Ta napis bi bil primeren napis za nagrobnik in ne nad vratni nove dobe. Nemčija si ne

želi reda, ki bi drugim narodom kaj jemal. Nemčija je za enakopravnost med narodi in hoče prevzeti iste dolžnosti kakor drugi.

Tudi Nemčija hoče živeti in ne postavljati nobenih zahtev drugim. Prav tako pa ne bo izpolnila zahtev drugih narodov, ki hočejo vplivati na notranji razvoj Nemčije in na njegove suverene pravice. Motijo se poudariti državni, ko mislijo, da je to mnenje samo enega človeka, ki se imenuje Adolf Hitler. To je mnenje naroda. Ki šteje 67 milijonov ljudi. Jaz sem v zvezi s tem podal načrt, ki naj zadovolji Evropo, ki mora vsaj en četrto stoletja živeti v miru, torej za čas, ki gre preko naše generacije. Izkušnja je pokazala, da razne spomence, ki proučujejo nastale težave, nič ne pomenijo. Narod ne bo lepši krenjen, ampak hočejo živeti v miru. Tudi drugi državni naj vprašajo narode, če gledajo prav tako na obstoječe probleme. Ali tudi oni žele, da naj se Evropa zaplete v vojne zveze in da naj se temu ali onemu narodu oporekajo njegove pravice? Šel sem pred sodbo svojega naroda. Njegovo sodbo bom sprejel kot svojo sodbo. Moje »credos« pravi: Jaz sem Nemec. Verujem v svoj narod, v njegovo čast, v njegovo bodočnost, v njegove pravice in bojeval se bom zanje. Stopam v borbo za njegovo svobodo in že zaradi tega sem prištel bolj-šega miru, kakor pa je bil v preteklosti. -theluehgyietTs.mjltv mlhwy dgovc m

Zbor ljubljanske sokolske župe

Župa šteje v 79 edinicah 14.850 pripadnikov — Letos bo v Ljubljani župni zlet z razvitim praporom

Ljubljana, 23. marca.

Na sokolskem Taboru je imela večeraj dopoldne Sokolska župa Ljubljana zelo dobro obiskano glavno skupščino. Otvoril jo je župni starosta br. dr. Josip Pipenbacher, ki se je po uvodnih formalnostih najprej spomnil nepozabnega prvega Sokola blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, kojega spomin so zborovalci počastili stoji, potem je pa nazdravil mlademu kralju Petru II med živahnimi klici »Zdravost! Nj. Vel. kralju Petru II. je bila poslana udanostna brzojavka, Savezu SKJ pa pozdravna. Starosta je iskreno pozdravil še zastopnika SSKJ br. Jožeta Smrtnika iz Celja, nato pa orisal položaj sokolstva v naši župi. Poročilo br. staroste je bilo z odobravanjem sprejeto, nakar je izrekel pozdrave SSKJ br. Smrtnik in želel župi kot matici našega sokolstva čim več uspehov. Sledila so poročila župnih funkcionarjev.

TAJNISKO POROČILO

Župni tajnik br. Stane Flegar je obširno poročal o delovanju župne uprave in sokolskih edinic. Uvodoma je ugotovil, da lahko imenujemo preteklo leto pričetek izščenja sokolskih vrst, saj je polagoma odpadlo vse tisto, kar je prišlo v nje zgolj iz sebičnih ali drugih namenov. Obširno se je župna uprava bavila z znižanjem uradnihskih prejemkov in s premostitvami sokolskih delavcev. Po svojih delegatih se je udeležila glavne skupščine SSKJ v Beogradu in se pri tej priliki poklonila na grobu kralja Aleksandra na Oplenju. Ob prvi obletnici marsejskega atentata je bila na Taboru veličastna žalna svečanost ob obliini udeležbi članstva in ostale javnosti. Najvažnejši prireditelji, katerih se je župa udeležila po svojih delegatih ali v večjem številu sta bili zbor sokolskih čet v Mostaru in zlet bolgarskih Junakov v Sofiji. Vaznejše prireditve v župi so bile: svečana predaja dečjega prapora Sokola Kr. Vinogradi iz Prage deci Sokola I na Taboru, ki mu je kumoval naš mladi kralj Peter II.; Sokol v Mengšu se razvil sokolski prapor ob kumovanju kneza namestnika Pavla, Sokol na Viču je odkril spomenik in zasadil spominski lipo kralju Aleksandru. Novi sokolski dom se je odprl v Medvodah, novopreurejeni letni telovadišči pa sta otvorila Ljubljanski Sokol in Sokol v Poljsku. Mnoga društva so proslavila obletnice svojega obstoja in se je župna uprava udeležila teh proslav v večjem številu. Ob zaključku svojega poročila je brat tajnik še sporočil, da bo letos v Ljubljani župni zlet, na katerem bo razvit župni prapor, datilo Nj. Vel. kralja Petra II, ki bo novemu praporu tudi kumoval. Pozval je vse navzoče delegate, da se začno ta praznik takoj marljivo pripravljati.

POROČILO NAČELNIKA

je podal br. Lojze Vrhovec. Uvodoma je omenil pomen prave sokolske vzgoje, ki se more vršiti po Tyrševih naukih edinele v sokolski telovadnici. Načelnik župe je posvečalo vso skrb vzgoji prednjačstva v župnih edinicah. Urejene prednjaške zbornice je imelo 44 edinic, dočim sloni vse tehnično delo v 35 edinicah na ramah ene ali dveh oseb. Po zadnjih podatkih je bilo v župi usposobljenih prednjačkov 28 z župnim in 25 društvenim prednjaškim izpitom. Kamniško in dolenski okrožje sta priredili okrožno prednjaška tečaja katerih se je udeležilo 24 članov in 11 članic. Zanimiva je telovadna statistika, kjer je telovadilo v 4.154 urah 50.804 članov, v 3.448 urah 4.966 naraščajnikov, v 3.305 urah 78.033 dečkov in v 262 urah 3.228 starejših bratov. Skupno je torej telovadilo v 11.067 urah 177.067 moških pripadnikov.

POROČILO ŽUPNE NAČELNICE

Načelnica sestra Mica Krizetova je poročala, da ima od 79 edinic ženske oddelke: članice 54 edinic, ženski naraščaj 47 in žensko dečo 63 edinic. Telovadna statistika pove, da je v 2.937 urah telovadilo 28.605 članic, v 2.869 urah 29.329 naraščajnic in v 3.260 urah 73.200 dečkov. Skupno je tedaj telovadilo 9.066 urah 131.134 ženskih oseb. Prednjačinj v župi je 169, kar je odločno premalo. Spomladanski župni prednjaški tečaj se zaradi premajhnega števila prijaviteljki ni vršil, pač pa je bil tečaj v septembru v Ljubljani. Članice so se udeležile tekom v prostih panogah, tekom v igrah ter zleta v Sofijo.

PROSVETNO POROČILO

Predsednik ZPO br. Janez Poharc je poročal o delu ZPO, organiziral je tri meddržavne proslave, skrbel za radijska predavanja in nameraval prirediti župni prosvetni tečaj, ki pa je moral zaradi premajhne udeležbe odpasti. Uspešno je deloval lutkovni odsek pod vodstvom br. Lojzeta Kovaca, ki je organiziral medžupni lutkovni tečaj. Za propagando sokolskega tiska in poročanje v sokolskem in dnevnem časopisu je skrbel br. Janez Horvat. Stanje naročnikov na sokolske liste mi zadovoljivo

in se bo moral sokolski tisk bolj razširiti med članstvom in mladino. Provetna statistika, ki jo je vodila sestra Macaničeva, nam pove, da so edine priredile 538 predavanj, 893 nagovorov pred vrsto, 170 debatnih večerov, 172 raznih društvenih prireditev, 44 zabavnih večerov, 44 akademij, 166 svečanih proslav, 189 dramskih predstav, 40 lutkovnih iger, 8 koncertov, 8 sokolskih razstav, 98 poučnih izletov. Lastne knjižnice imajo 39 društev in 18 čet, javne knjižnice obstojajo v 18 društvih in 4 četah, dramskih odrov je 30, pevskih zborov 14, godbenih odsekov 10, lutkovnih odrov 7 in 21 socialnih odsekov. V tekočem letu bo ZPO posvetil vso pažnjo sokolskim predavanjem in nagovorom, sokolskemu tisku in pozitivni dela v sokolski telovadnici.

POROČILO OSTALIH FUNKCIONARJEV

Blagajniško poročilo je podal blagajnik br. Anton Čotar, nakar je poročal gospod br. Luce Strauss o finančnem položaju župnih edinic glede na težke gospodarske razmere. Dohodki župne uprave so se zmanjšali v bilanco izgubo do 30.000 Din tako, da je župna uprava težko zmagovala zlasti tehnično delo. Statistkar br. Leo Cebular je poročal, da šteje župa 52 društev in 27 čet, ki štejejo 9.427 članstva. 1.592 naraščaja in 3.816 dečev, skupno vseh pripadnikov 14.850. Od leta 1934 pa se je število pripadnikov zmanjšalo za 3.905 oseb, kar moremo z veseljem vzeti na znanje, da se sokolske vrste čistijo. Za gradbeni odsek je podal izčrpano poročilo br. inž. Poženel, za zdravstveni br. dr. Franta Miš in za socialni br. Bogumil Kajželj, kar je bilo z odobravanjem sprejeto. V imenu župnega nadzornega odbora je poročal br. Vinko Kocijan, ki je predlagal razpisnice, ki je bila soglasno sprejeta. Soglasno so bili potem sprejeti proračun za leto 1936 in predlogi župne uprave, dočim so bili predlogi nekaterih edinic sprejeti oz. odklonjeni.

Župni načelnik br. Lojze Vrhovec je poročal o župnem zletu, ki bo 14. junija v Ljubljani in na katerem bo razvit župni prapor, dario našega mladega kralja Petra II. Soglasno je bil sprejet tudi delovni program načelnikstva, kakor tudi sklep, da prične župa izdajati župno glasilo in mora 1. številka iziti pred župnim zletom.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja župna uprava: starosta dr. Pipenbacher, namestnika staroste inž. Bevo in Krapež, načelnik Albin Smole, njegovi namestniki Lubej Franjo, Stanko Trček in Jože Rus, načelnica Jelica Wazzanova, njene namestnice Mica Krizetova, Mara Stančičeva in Tatjana Krotkova, tajnik br. Stane Flegar, blagajnik br. Anton Čotar, člani uprave bratje: polkovnik Mihajlo Bakid, inž. Stane Jesih, dr. Fran Kandare, dr. Franta Miš, Drago Pogačnik, Janez Poharc, inž. Albert Poženel, France Slana, Luce Strauss, namestniki bratje Ferdo Accetto, Andrej Zajc, Anton Germek, inž. Zdenko Kokalj, Lojze Lubej, Fran Vrežar, Viktor Senica, nadzorni odbor: Lev Franke, Vinko Kocijan, Janez Lozej, namestniki dr. Josip Kunz, častno razsodišče bratje dr. France Lokar, Andrej Rape, Dušan Podgornik, dr. Janko Rupnik, namestnika br. Josip Janša in Janko Müller. Po volitvah se je razvila obširna debata o splošnem položaju v sokolstvu.

Vremensko poročilo

z dne 23. marca
Kranjska gora po stanju danes: 2 C, barometer pada, pooblašilo se je, mirno, 10 cm srenja, Ratače po stanju danes: 2 C, barometer pada, pooblašilo se je, mirno, 10 cm srenja, Vršič, Krnica in Tamar po stanju danes: 15 C, 0 cm srenja, Smuka dobra, Bistrica-Bob jezero po stanju danes: 7 C, pri, mirno, snega v dolini ni. Pokljuka po stanju 22. t.m.: —1—C. Jasno, 140 cm solnatega snega. Smuka prav dobra. Velika Planina po stanju 20. t.m.: —2 C, barometer se dviga, jasno, solnčno, snega 90 cm, sneg zrna. Smuka prav dobra. Kofce po stanju 21. t.m.: —6 C, 100 cm zrnatega snega, solnčno, mirno, smuka prav dobra.

Napredovanje

Beograd, 23. marca. Pri sreskem načelstvu v Novem mestu je napredoval za sumarskega svetnika 5. stopnje ing. Dominik Ferjan, za računskega kontrolorja 7. skupine pri finančni direkciji v Ljubljani pa Matija Dagelič.

LJUBLJANSKA BORZA

(Devize z všteto premijo 28.5%)
Amsterdam 2966.73 — 2981.92, Berlin 1754.91 — 1763.78, Bruselj 735.61 — 740.67, Curih 1424.22 — 1431.39, London 216.19 — 217.35, New York 4311.81 — 4348.13, Pariz 287.78 — 289.22, Praga 180.55 181.66, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.34 — 9.44.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih, 23. marca, Beograd 7.-, Pariz 20.205, London 15.345, New York 305.23, Brest 47.23, Moskva 24.65, Madrid 46.67.

Zborovanje anonimnih delavcev

Občni zbor ljubljanske sekcije Jugoslovenskega novinarskega združenja

Ljubljana, 23. marca. Novinarji, ki so neprestano v službi javnosti — anonimno, ne da bi se kdaj potegovali za priznanje ter pravice, ki jim jih je javnost dolžna priznati — nase mislijo najmanj. Branijo in zagovarjajo pravice drugih stanov, o svojih pravicah pa govore kvečjemu enkrat v letu na občnem zboru svoje stanovske organizacije. Včeraj dopoldne sta bila v mestni zbornici občna zbornica dveh novinarskih organizacij, »Novinarskega doma«, stavbine in gospodarske zadrage in ljubljanske sekcije JNU. Kakor reporterji navadno ugotavljajo, da je bil ta ali oni občni zbor slabo obiskan, je treba tudi v tem primeru reči, da se stanovska zavednost novinarjev ne kaže v udeležbi na njihovih občnih zbora. Sicer je pa treba upoštevati, da so novinarji po svojem poklicu najbolj zaposleni izmed duševnih delavcev.

Poročilo načelnika zadrage »Novinarski dom« so podali načelnik A. Železnikar, tajnik J. Prunk in blagajnik Fr. Seunig. Namen zadrage je predvsem zgraditi novinarski dom, ki naj postane temelj pokojninskega zavarovanja novinarjev. Zadruga pa tudi zastopa gromotne interese članstva kot nekakšna kreditna zadruga in njen namen je pomagati članom zidati hiše. Premoženje zadrage je skromno, kar je treba pripisovati predvsem temu, da je le 72 zadrugarjev. Včlanjeni niso še vsi člani novinarske organizacije. Kakšnih posebnih virov dohodkov pa zadruga nima, razen podpor mestne občine in banske uprave, kar znajo novinarji hvaležno upoštevati. Posebno so novinarji hvaležni mestni občini, da jim je darovala pred leti parcelo za novinarski dom. Ta parcela preide definitivno v last zadrage »Novinarski dom«, ako bo zazidana do marca 1938. Zdruga znaša premoženje zadrage 154.000 Din. V preteklem poslovnem letu je zadruga že resno mislila na gradnjo in je zato prosila mestno načelstvo, naj bi gradbeni urad preiskal teren na parceli (Gajeva ulica). Pokojninski zavod pa je naprosila, naj bi izdelal načrte za dom brez plačila. Debata je pokazala, da je treba delo zadrage pospešiti in naj se pritegnejo v zadrugo tudi člani novinarske organizacije, ki stojijo še na strani. Zadruga bo z domom koristila vsem organiziranim novinarjem, zato bi se zaradi tega morali pristopiti vsi k nji. Glede spremembe pravi je bilo sklenjeno, da zadruga skliče čez 14 dni izredni občni zbor, ker za to redni občni zbor ni bil sklicen.

Takoj po tem zboru je bil redni občni zbor ljubljanske sekcije JNU, ki ga je otvoril in vodil predsednik S. Virant. Zborovalci so prejeli pred prehodom na dnevni red predlog, da odbor pošlje udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II., pozdravno pa predsedniku vlade dr. Stojana.

dinoviču ter pozdravni pismi banu in ljubljanskemu županu. Predsednik je posvetil lepe spominske besede med letom umrlim članom Golobu, J. Petriču in I. Kavčiču. Petrič je živel ob koncu svojega življenja v zelo žalostnih socialnih razmerah, kar je značilno za novinarski stan. Kavčič pa je zapustil skromno premoženje in pri oporoki ni pozabil svojih poklicnih tovarišev. Iz poročil funkcionarjev, zlasti iz tajniškega poročila T. Gmajnerja je razvidno, da je ljubljanska sekcija najdelavnejša ter da je največ pobud za skupno organizacijsko delo v državi izšlo iz njenega odbora. Ljubljanska sekcija je sodelovala pri vseh skupnih akcijah, zlasti za novelizacijo tiskovnega zakona in pri sestavi pravilnika za posmrtninsko zavarovanje novinarjev. Tajnik je v svojem poročilu izrazil nekaj lepših misli o položaju novinarjev, ki se žrtvujejo v službi javnosti, da nase sploh ne utegnejo misliti.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal zelo nazorno D. Potočnik, odkriva morda najbolj socialni položaj naših novinarjev. Značilno je, da izredno mnogo novinarjev prosi za posojila pri svojih socialnih ustanovah. Skoraj vsak drugi član ima posojilo. Ker je število članstva nizko, obično tem bolj bremena, ki mu jih nalaga organizacija in ki jih terja stanovska zaveza. Društveno premoženje raste od leta do leta, vendar ne tako hitro, kakor pri nekaterih drugih sekcijah, ki imajo že svoje domove. Naraščanje posojil članom je pa nedvomno resen pojav, ki ima globlje vzroke, ki od njih blagajnik seveda ni mogel govoriti. Blagajniško poročilo lepo kaže, da si novinarji pomagajo vzajemno — sami, s svojo organizacijo — in je organizacija potrebna že zaradi tega. V debati o poročilih se je pokazalo predvsem, da mora organizacija skrbeti za viro dohodkov izven članstva ter da zlasti ne sme podcenjevati novinarskega koncerta, ki je doslej dal približno tretjino vseh dohodkov. Izkazalo se je tudi, da kljub velikim naporom odbora in delovanju raznih odsekov niso dosegli zboljšanja socialnega položaja novinarjev kakor bi si želeli. Na občnem zboru so predložili ljubljanski reporterji resolucijo, ki v nji apelirajo na odbor, da se z vso resnostjo in odločnostjo zavzame za njih socialno in moralno zaščito. Značilno je, da v novinarski organizaciji doslej še ni bilo nobene bistvene spremembe v strukturi odbora in da je tudi ob tej priliki ostalo v glavnem vse pri starem, le maljši imajo dva zastopnika več. Kakor se včasih novinarji nekoliko preveč razpišejo, tako se tudi včasih nekoliko predolgo zagovarjajo, vendar je trajal občni zbor njihove stanovske organizacije le 4 ure. Toda te ure so bile dovolj, da so novinarji spoznali, kako silno jim je potrebna stanovska organizacija.

Delo jeseniških Kolašic

Jesenice, 22. marca. Pred dnevi se je vršila v narodni šoli glavna skupščina Kola Jugoslovenskih sester, ki je bila lepo obiskana. Predsednica Kola ga. Ing. Peruzijeva je skupščino otvorila, pozdravila navzoče, predvsem pa delegatke centralne gospe dr. Pirkmajerjevo in Fakinovo iz Ljubljane, ki sta prinesli pozdrave in bodrila predsednice ge. Franje Tavčarjeve in osrednjega vodstva. Iz poročil predsednice in drugih funkcionarjev je razvidno, da je bilo delo naših Kola, lašic v prvem poslovnem letu zelo uspešno. Na materinskem dnevu so obdarovale 12 starih revnih mater, med letom 20 sirot, za božičnico pa 94 otrok in 13 starih ljudi z živčevjem, blagom in obutvijo, kar predstavlja vrednost 9444 Din. Kolo šteje v prvem letu obstoja že 242 rednih in 7 ustanovnih članic. Da so v svojem človekoljubnem stremeljenju dosegle tako lepe uspehe, se morajo zahvaliti jeseniškemu občinstvu, ki jih je vedno po svojih močeh rado podpiralo ter Kranjski in industrijski družbi in banski upravi za podporo v denarju in blagu.

V odbor so bile izvoljene sledeče gospe in gospodične: predsednica Vida dr. Peruzijeva, podpredsednici Matilda Mušičeva in Darinka Wohncova, tajnici Marica Čebuljeva, Mija Crnkova, blagajničarke Mici Mesarjeva, Eleonora Silbarjeva in Tončka Zalokarjeva, gospodarica Hilda Pričova, Mici Truhlarjeva in Marija Markezelijska, odbornice: Justina dr. Marčičeva, Ema Pribojeva, Marija Majerjeva, Ivana Segova, Marija Čopova, Eliza Sitarjeva, Sabinka Mešičkova, Kati Čopova in Marija Oražmova, nadzorni odbor: Stefanija dr. Obersnelova, Ida dr. Vovkova in Albina dr. Kogojeva.

Učiteljsko zborovanje

Murska Sobotna, 21. marca. Te dni je zborovalo učiteljsko društvo JUU Murska Sobotna. Predsednik društva g. Stubej Miro je imel pred zborovanjem komemorativni govor o pokojnem tovarišu Hrenu, ki ga je prikazal kot borce za stan in organizacijo. Po uvodnih formalnostih je g. predsednik pozdravil šolskega nadzornika, g. D. Supančiča kot zastopnika sekcije in bivšega predsednika g. Počkarja, kakor je podal poročilo o zboru predsednikov, ki se je vršil nedavno v Mariboru.

Slednjič je povzel besedo g. Drago Supančič, ki je izrekil pozdrave sekcije društvu in pri tem poudaril, da je društvo Murska Sobotna eno najbolj delavnih v sekciji. Potem je poročal o vseh aktualnih zadevah učiteljskega stanu. Predvsem pa je poudaril dejstvo, da učitelstvo v državi še nikdar ni bilo tako složno kakor je danes. Tajnik društva g. Hribar Ivan je podal izvešček iz došlih dopisov. V zvezi z dopisom KPA je društvo sklenilo, da bo g. Kramberger zbiral knjige od tovarišev, ki bodo razdeljene javnim knjižnicam po vaseh in na knjižnici KPA. Ob tej priliki se je tudi priredila zbirka za Hrenov kamen, ki je vrgla 171. Din, 129. Din pa da društvo iz svoje blagajne, tako se nakaže UD 300.- Din. Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da šteje društvo 110 rednih, 10

stih v klavirju bohotno razpletli Romančni intermezzo takisto za violino in klavir. Slednje točko sporeda je zavzemala smazenita, le najodličnejši violinstom in pianistom dostopna Beethovnova Sonata v a—duru, posvečena Kreutzerju in zato Kreutzerjeva sonata imenovana. Karlo Rupel je vsa dela podal na pamet, kar očuti neverjetno treniranje glasbenega spomina, izredno koncentracijo in temeljito poglobitev. Tudi v kočljivihih momentih — saj je umetnik tudi človek — je s spontano lahkoto našel pravo pot. Vse skladbe so našle v njem nujnega, zrelega, zamišljenega, včasih morda celo prehladnega izvajalca in interpretata, a ljubše mi je bilo to, kakor preračunljive manevre površnih virtuofov. Enakovredna v vsakem oziru je bila njegova klavirska spremljevalka Zarnikova. Poleg tega sta oba mojstra razpolagala z valičnimi instrumentoma. Rupel z originalno, a meni ne baš v tonu posebno imponirajočo dragoceno Guarnierjevo violino, Zarnikova pa z novim klavirjem tvrdke Seiler, ki sicer še ni preigan, a že sedaj zasluži pravo dobro oceno.

Koncert je bil kljub povišanim cenam izredno močno obiskan, oba umetnika sta prejela mnogo cvetličnih darov, a še več glasbenega priznanja. Dodati sta morala Brahmov Valček in to celo dvakrat. Slišali bi ju radi zopet prav kmalu. —č.

Wilfana so našli mrtvega

Kamnik, 23. marca. Akademik Emil Vilfan je torej res postal žrtev planin. Včeraj dopoldne so našli njegovo truplo pod turistovsko potjo med Malo in Veliko planino. Pokojnik je odšel v petek 28. februarja od doma na Vedovodni česti in se odpravil s popoldanskim vlakom v Kamnik. Namenil se je na Veliko planino, kjer je imel s tovariši v najemu pastirsko kočjo. Iz Kamnika je odšel že v mraku. Na poti ga je srečal samo osaknjenik z Velike planine, kakor je znanjšela za njim vsaka sled. Iskale so ga rešilne ekspedicije, toda zaman. Ker je bil zadnje dni sneg kopeč, je bila namenjena v planine spet tričlanska ekspedicija, a medtem so ponesrečenega mladeniča že našli mrtvega. Vilfan je najbrže v hudem snežnem metazu izgubil orientacijo ter omagal med Malo in Veliko planino. Na mrtveca so naletele smučarji, ki so odšli v planine že zgodaj zjutraj. Iz snega je molela glava pokrita s sivo čepico.

Iz Kamnika je odšla ekspedicija davi ob pol 8. Poleg ekspedicije sta odšla na Veliko planino tudi dva orožnika, da ugotovita dejanski stan. Truplo ponesrečenega Vilfana bodo spravili v dolino šele popoldne okrog 3 kakor ga prepeljejo v Stahovico. Tam pričakujejo popoldne tudi pokojnikove sivoce, ki bodo odločili, ali bo ponesrečenec pokopan v Stahovici ali pa prepeljan v Ljubljano.

Pokojni Emil Vilfan je bil vnet član Sokola na Taboru in eden najboljših telovadcev. Udeleževal se je pred leti tudi v raznih akademskih organizacijah in je zlasti veliko delal v Jadranu. Med svojimi tovariši je bil zelo priljubljen, zlasti zaradi svojega mirnega značaja in plemenitega poanjanja.

motociklist in avtomobilist kaliti nočni mir? Ali je pretepanje in mučenje živali dovoljeno?

Belešnica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 23. marca. Katoička. ni: Oton Šk. Viktorin.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Berba z zmajem.
Kino olden: Ciganska rasprodaja.
Kino Sloga: Donogoo Tonka.
Kino Union: Ne pozabi me!
Kino Slika: Ljubimec vseh žena.
Ljubljanski godalni kvartet: Koncert ob 20. v kino Slogi.
Koncert angleške narodne pesmi ob 18. v Hubadovi dvorani.
Ljubljana univerza: Predavanje prof. ing. Gostiča o pomenu rudarstva za naše narodno gospodarstvo ob 20. v Delavski zbornici.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Trška cesta 43, Trnkoczy ded., Mestni trg 4, Ustari Se. lenburgova ulica 7.

Rezervni častniki so zborovali

Ljubljana, 23. marca. V društvenih prostorih v Kazini so zborovali v petek zvečer naši rezervni oficirji, organizirani v ljubljanskem pododboru združenja. To je bil že 13. občni zbor organizacije rezervnih oficirjev. Otvoril in vodil ga je predsednik inženir, Ladislav Bevc. Nj. Vel. kralju je bila poslana udanostna, vojnomu ministru pa pozdravna brzojavka. Predsednik je posebno toplo pozdravil zastopnika komandanta dravske divizije g. polkovnika Lukanca ter izrekel v imenu zborovalcev v njegovi osebi aktivnim častnikom toplo zahvalo za njihovo naklonenost in pozornost, ki jo izkazujejo rezervnim častnikom. Rezervnim častnikom je v veliko veselje in zadoščenje, da se najvišji dostojanstvenik v dravski banovini tako živo zanima za delo njihove organizacije.

Predsednik je obširno poročal o zgodovini ljubljanskega pododboru od ustanovitve do danes. Največji razmah je dosegel ljubljanski pododbor v letih 1926/27, ko je štel okrog 1300 članov in je bil najmočnejši v državi. Nesrečni spor s sredinjo upravo je pa zapustil v organizaciji naših rezervnih častnikov težke sledove. Kljub vsem oviram in nerazumevanju v vodstvu združenja so naši rezervni častniki z mogočno manifestacijo ob odkritju spomenika kralju Petru I. Osvojiteljcu dokazali svojo neomajno ljubezen do domovine in vladarskega doma. Uprava ljubljanskega pododboru je bila obnem oboj za postavitev spomenika kralju Petru I. ki je svoj visoki cilj v polni meri dosegel. Isto ravno pot bo ljubljanski pododbor hodil tudi v bodoče. Ob zaključku je predsednik naprosil tovariše, naj v krogu svojih prijateljev in znancev rezervnih častnikov delujejo na to, da se vpišejo v svojo organizacijo, saj zdaj ni nobenega razloga več, da bi stali ob strani.

Tajnik g. Princič je poročal, da šteje pododbor zdaj 158 članov. Svoje poročilo je zaključil tudi s pozivom na rezervne častnike, naj se včlanijo v pododbor, ker le tako bo mogoče odstraniti iz združenja vse, kar njegovo delo in razmah ovira. Blagajniško poročilo g. Aleksandra Kuhariča kaže, da je finančno stanje ljubljanskega pododboru zaradi malega števila članov šibko. Za nadzorni odbor je poročal g. Riko Jug, ki je predlagal upravi razrešnico z zahvalo predsedniku, tajniku in blagajniku za vzorno poslovanje.

Sledilo je več umestnih predlogov uprave glede izpremembe pravil in reorganizacije sredinje uprave. Vsi predlogi so bili z odobravanjem sprejeti in izražena je bila želja, naj bi se v interesu organizacije rezervnih častnikov razmere v sredinji upravi čim prej uredile. Po pravilih je bilo izzrebranih 6 članov uprave, ki so bili ponovno izvoljeni, poleg njih pa g. Milan Rožek. Delegatke za izredni in redni občni zbor bo določila po pooblastilo občnega zbora uprava pododboru sama.

Iz Ljutomera

— V visoki starosti, v 91. letu, je umrl v Ključaricah g. Muhic Franc, preživet, kar, ujec narodnega poslanca Lukačiča. Pogreb je bil v četrtek popoldne ob veliki udeležbi domačinov. Zaljubljeni naše sozajlje!

— Občinske volitve. Z odlokom notranjega ministra sta se združili občini Terbegovec in Sv. Jurij ob Ščavnici v skupno občino Sv. Jurij ob Ščavnici. Za to novo občino so po odloku banske uprave razpisane volitve za nedeljo 3. maja.

Naše gledališče

DRAMA

Ponedeljek 23.: Zaprto.
Torek 24.: Tuje dete. Gostovanje v Celju. Izven.
Sreda 25.: Tuje dete. Izven. Cene od 10 Din navzdol.
Četrtek 26.: Siromakovo jagnje. Red. Cetrtek.

V Werflov zgodovinski igri Juarez in Maksimilijan, ki jo režira režiser inž. Stupica, bo zaposlen skoraj ves naš dramski ansambel. Premiera bo koncem tega meseca. Takoj za tem pa bo premiera drame Prva legija, ki jo pripravlja režiser Ciril Debevec.

OPERA

Ponedeljek 23.: Ob 19. materinski dan. Izven.
Torek 24.: A propos, kaj dela Andula? Red Sreda.
Sreda 25.: Kavalir z rožo. Premiera. Izven.
Četrtek 26.: Carmen. Red B.
Petek 27.: Pot do čisti sveta. Red A.

JUTRI PREMIERA!

Veseloigra mladosti, veselja in zabave

POROČNIK BOBBY

GUSTAV FRÖHLICH IN LIDA BAAROVA!

Za smeh in zabavo: Adela Sandrock, Georg Aleksander, Carl Anton.

JUTRI!

KINO UNION

Velik shod rudarskega delavstva

Na jugu obratujejo rudniki po 300 dni v letu, naši pa komaj po 150 dni

Trbovlje, 22. marca

S kolikim zanimanjem in skrbjo zasleduje naše rudarsko delavstvo prizadevanje svojih zastopnikov, ki se tudi letošnji pomlad z vso vnetostjo trudijo, da bi se vprašanje državnih naročil premoga iz naših rudnikov ugodno rešilo, je dokazal tudi večerjši shod v tukajšnjem delavskem domu. Velika dvorana doma je bila nabito polna rudarskega delavstva, kakor že dolgo ne. Shod je sklical narodni poslanec laškega sreza g. Rudolf Pleskovič z namenom pojasniti našemu delavstvu vse korake in ukrepe, ki so bili v zadnjem času storjeni, da bi se v letošnjem letu položaj v revirjih še bolj ne poslabšal.

V svojem obširnem govoru je poslanec g. Pleskovič izčrpano predložil razvoj rudarske krize v zadnjih letih, ki je v naših revirjih od leta do leta naraščala predvsem zato, ker je uprava državnih železnic od leta 1929 dalje vsako leto zniževala dobavne količine in cene premoga za državne železnice iz naših rudnikov. Koliko rezolucij in spomenic, koliko deputacij je leto za leto tomalo na merodajna mesta, toda brez uspeha, naš rudar je bil obojen na trpljenje in pomanjkanje. Prav odločno so se lansko leto zavzeli proti sedanjem metodam vsakoletnega zniževanja dobavnih količin in cen premoga za državne železnice vsi slovenski poslanci, ki so se zbrali v ta namen v Ljubljani. Sestavili so obširno spomenico kraljevski vladi, v kateri so obrazložili vse težke posledice in nevarnosti, ki bi utegnile slediti taki gospodarski politiki neenakopravnosti, radi katere trpi predvsem naše delovno ljudstvo, naš je itak obubožni rudar. Kakor kaže, tudi ta akcija združenih slovenskih poslancev ni zalegla, prav tako kakor ostale skupne akcije ne. Tudi letos položaj glede naročil premoga iz naših rudnikov za državne železnice ni jasen. Znano je samo to, da nekateri rudniki na jugu države delajo s polno paro, t. j. po 300 in še več dni na leto, dočim delajo naši rudarji po 12 do 13 dni na mesec ali kvečjemu 150 dni v leto. Ti rudniki na jugu obratujejo očividno s tako

majhno režijo, da lahko prevažajo njihov premog v Slovenijo in konkurirajo našim modernim rudnikom. To se pravi, da morajo biti tako socialne, kakor delovne prilike v teh rudnikih izredno slabe, ker bi bila sicer taka konkurenca nemogoča. Lastnik enega teh rudnikov je bivši minister Genčić. Slovenski rudarji smatrajo, da smo prav tako državljani Jugoslavije, kakor so Bosanci in da zato nimamo prav nič manj pravice do primernih naročil premoga državnim železnicam, kakor bosanski rudniki.

O rezultatih intervencije pri raznih ministrih je poročal član delavske deputacije g. Kriznik. Tudi on ne more glede novih nabav iz konkretnega poročila, ker še nima iz Beograda poročil. Deputacija, ki se je vrnila v nedeljo iz Beograda, je najprej obiskala ministra dr. Kreka, nato ministra dr. Korošca, ki je dejal, da bo on po svojih močeh zagovarjal interese slovenskih rudarjev in da je o položaju v revirjih dobro poučen. Svetloval je deputaciji, naj obišče še druga ministristva. Minister za šume in rudnike ter minister za socialno politiko sta prav tako obljubila svojo pomoč, nakar je deputacija obiskala še generalnega ravnatelja državnih železnic in načelnika strojnega oddelka, ki sta s svoje strani istotako zagotovila podporo v vprašanju dobav. Iz privatnih virov je govornik zaznal da se bodo naročila za tekoče leto nekoliko zvišala, vendar uradnega potrdila z merodajne strani o tem še ni.

Načelnik II. skupine g. Ribaršek pa je poročal o ukinitvi čl. 219 obrtnega zakona, ki določa bolniške podpore za primer bolezni. ZRJ je proti ukinitvi takoj poslala resolucijo na merodajna mesta. Govoril je še o ukinitvi pokrajinskega pokojninskega sklada za rudarje, ki je močno zadel rudarske vpokojence, nato pa še o sanaciji bratovske skladišče. Zahvaljuje se poslancu Pleskoviču za njegovo pripravljenost, da se bo zavzemal za zakonito in čim prejšnjo uveljavitev tega perečega socialnega vprašanja. S tem je bil dnevni red izčrpan.

poročenih učiteljev ter dva vpokojenca, skupaj 122 članov.

Za ženski odtok je poročala gđ. Kosova. Na zadnji seji je imela predavanje »Učiteljica in organizacija«. Pri tej priliki je bil sprejet sklep glede priprave učiteljice za poklice in pa predlog, naj naši delegati na skupščini zahtevajo, da naj se zniža članarina za začetnice (ke).

Slednjič je predsednik pozval upravitelje na naročilo Novakovega »Zbornika« in na Kajčeve »Odmene ob Muri«. G. Gabričelj je predlagal, naj sekcija izposluje, da bodo monopolski zvezki vsaj pravilno linirani. Glede prihodnjega zborovanja bo sklepal odbor.

Violinski koncert

Ljubljana, 23. marca. Zasledoval sem skoro iz vsega početka umetniškega rasti našega danes najpomembnejšega violinskega mojstra Karla Rupelja. Po odlični soli prof. Šlaisa je mladi Rupel študiral pri največjem violinskem pedagogu Sevčiku, bil nato v Parizu, da nes pa je prof. na našem konservatoriju, je koncertni mojster orkestralnega društva Glasbene Maticе, stever ljubljanske fitharmonije, sodeluje v radiofonskem orkestru, se torej žrtvuje za solo in orkestralno delo, a v zvezi tem čuti klic umetniškega poslanstva, ki mu kot resnemu in ambicioznemu umetniku nalaga dolžnosti samostojnih koncertov, za katerih temeljiti študij mora dati še ves preostali pihi prosti čas. Isto velja tudi za njegovo so. trudnico, spremljevalko na klavirju, Zoro Zarnikovo. Oba tvorita umetniški par, ki mu gre naše nedeljno občudovanje in spoštovanje. Lepe in trajne uspehe sta si pridobila že doma, a tudi v Zagrebu itd.

Za svoj koncert v petek sta pripravila spored, ki je obsegal Mozartov ljubeznivi, lahkotni koncert v g—duru z virtuosno zamotano kadenco v prvem stavku, sam g. Rupel je nato podal na zunaj navidezno enostavno, a po kompozitorni in tehnični plati vse prej kot nekomplimirano Adagio in še večje violinsko znanje, zahvaljujočo Fugo iz g—mol sonate Bacha, za njim smo zopet po dolgem času slišali težnji, odlično zgrajeni in apartno zvnenči Kogojev Andante za violino in klavir, ki mu je sledil novi, široko in zla-

DNEVNE VESTI

FIS prepevala planiško skakalnice. Českoslovaški listi in po njih današnja teograjka »Politika« poročajo, da je FIS prepevala uporabo planiške skakalnice za vse tekme, ker je JZSS navzile izrecni prepovedi FIS-e priredil na tej skakalnici skakalne tekme. Če je ta vest resnična, postavlja se sama po sebi zahteva, da se končno vprašanje velike skakalnice v Planici uredi. Čudno se sliši, da prihaja šele zdaj v javnost vest, da so bile velike skakalne tekme v Planici letos po FIS-i izrecno prepovedane in da naj bi jih bil JZSS navzile temu priredil. Tako nediscipliniran pa menda naš vrhovni športni forum vendarle ni.

Turneja šahovskega mojstra dr. Aljechina po Jugoslaviji. Naša šahovska zveza je dobila od šahovskega mojstra dr. Aljechina pismo, v katerem pravi, da bi rad prišel ponovno v Jugoslavijo. Zadržal je bil v Jugoslaviji leta 1931, zdaj bi rad, da bi mu naša šahovska zveza zagotovila 10 do 15 simultank in da bi dobil od vsake 2.000 Din, obenem naj bi mu pa povrnil vse stroške. Vse kaže, da bo šahovska zveza na to pristala. dr. Aljechin bi nastopil v Zagrebu, Ljubljani, Mariboru in Beogradu, morda tudi v Zemunu, Celju, Karlovcu, Splitu, Novem Sadu in v še nekaterih drugih mestih.

Izpit za pooblaščenega arhitekta sta napravila pri ministru za zgradbe gg. ing. Boris Počkar in Milan Sever iz Ljubljane. Čestitamo!

Kongres geodetov in geometrov. Včeraj se je prišel v Beogradu kongres geometrov in geodetov, ki ga je otvoril in vodil predsednik združenja narodni poslanec Ivan Mravije. Geometri in geodeti zahtevajo, da se delo na terenu spravi časovno v sklad z delom v pisarnah. Tako da bo razmerje 7:5. Treba je čimprej ustanoviti geometrsko zbornico. Od 1. do 5. septembra bo v Beogradu seja mednarodne federacije geometrov, v kateri je vključenih 39 držav. V avgustu bo v Beogradu zasedala mednarodna stalna katastrofna komisija. Za predsednika združenja geometrov in geodetov je bil izvoljen Stjepan Vujčić.

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
Danes ob 4., 7.15 in 9.15 uri
premiera sijajne komedije! **ADELA SANDROCK** — LUCY ENGLISH v
Borba z zmagajem
2 uri nepretrganega smeha in grohota
Film, katerega priporočamo vsem, ki
trpe na slabem razpoloženju.
SMEH GROHOT SMEH
Rezervirajte vstopnice!

Zborovanje industrijev. Pod predsedstvom dr. V. Gjorgjevića se je vršila včeraj glavna skupščina Zdrženja industrijev v Beogradu. Iz poročil Zveznih funkcijonarjev je razvidno, da se položaj industrije na področju beograjske zveze zboljšuje. Zelo težak je pa še vedno položaj industrije piva. Konzum piva je padel od 740.000 hl leta 1927 na 210.000 hl predlanskim. Industriji pravijo, da krivde za veliko nesorazmerje med cenami poljskih pridelkov in industrijskih izdelkov ne smemo valiti samo na industrijo.

Delo, dobe, borba dela v Ljubljani sprejme lakot 2 hlapca, 1 damskega krojača, 4 krojače za poljsko orodje, 2 otročičarja, 2 strojna čevljarja, 1 čevljarja za damsko čevlje, 1 lončarja, 1 lesosolugarja, 1 trgovskega poltnika, 3 krojače.

Krajevni leksikon za dravsko banovino. Izdaja tega leksikona se je zopet morala odložiti, ker se bodo po izjavi tanske uprave bal v naslednjih mesecih izvršiti še nadaljnje komasacije in prekomasacije občin ter tudi srezov. Delo, ki bo po svoji vsebini in obsegu imelo trajno in zanesljivo vrednost, bi bilo nepopolno oziroma bi se moralo z dodatki izpopolniti, kar bi pa znatno zmanjšalo in omejilo njegovo priročnost. Uprava je mnenja, da bodo naročniki tega dela bolj zadovoljni, če bodo v vsakem pogledu dovršen in zanesljiv leksikon kakor pa nepopolnega, zato naj naročniki še nekaj časa počepo.

Zborovanja učiteljskih društev JUT. Sresko društvo JUT Maribor desni bregbo zborovalo 4. aprila ob pol 10. v deški narodni šoli v Studencih po dnevnem meseni. Si je bil objavljen na zborovanju v sredošnem marcu. Sresko društvo JUT Laško bo zborovalo 4. aprila ob 9. v Hrastniku z borzati dnevnim redom. Sresko društvo Ljubljana mesto bo zborovalo v soboto 28. t.m. ob pol 9. v telovadnici šole na Grabnu. Poleg objavljenih dnevnih ločkov je na dnevnem redu tudi predavanje g. Ernesta Vranca iz Maribora o prečitih pedagoških zadevah.

Zvočni kino IDEAL
Ljubljana je navdušena od velfilma
Ciganska rapsodija
Kdor ga še ni videl, naj si ga gotovo
ogleda danes ob 4., 7., in 9.15 večer!

Velikonočni izlet v Split. Putnik priredi o veliki noči izlet s posebnim vlakom v Split. Ker je za ta izlet odobrila generalna direkcija 50 odst. popusta, se nudi vsem najlepša prilika, preživeti pomladanski praznik veliko noč na obali našega sinjega Jadrana. Vse nadaljnje informacije in prijave pri Putniku v Mariboru in Celju.

Družabni izlet v Nemčijo priredi Putnik v času od 24. marca do 3. aprila z obiskom Münchena, Tegernsee, Zugspitze, Garmisch-Partenkirchen, Njurnberga. Pavošina cena 2.650 Din. Prijave in informacije pri Putniku v Mariboru in Celju.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme, ponekod dež. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Beogradu 19, v Zagrebu 17, v Rogasški Slatini in Sarajevu 16, v Mariboru, Skoplju in Splitu 15, v Ljubljani 14. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761.2, temperatura je znašala 3.5.

Po nesreči ga je ranil s samokresom. Posestnikov in, 15letni Jože Rebolj iz Haglerjev pri Kočevski Reki je včeraj neke iztaknil samokres, o katerem menda ni vedel, da je nabit. V njegovi družbi je bil 13letni posestnikov sin Ivan Witten in je Rebolj v šali pomeril nanj. Nenadoma se je samokres sprožil in je krogla zalela Wittena v vrat. Hudo ranjenega deč-

ka so prepeljali najprej k zdravniku v Kočevje, a so ga morali zaradi nevarne poškodbe davi prepeljati v ljubljansko bolnico.

Iz Ljubljane

Iz Delegacije fakultnetnih strokovnih društev ljubljanskega vseučilišča je snoči odpovala v Beograd, da tam na odločilnih mestih poroča o vseh neprilikah in težkočah vseh slušateljev našega vseučilišča in predloži zahteve ljubljanskega vseučiliškega slušteltstva, predvsem glede šolnin, raznih taks in nove tehnične uredbe, ki kakor znano ograža obstoj naše tehnike. V zvezi s tem so slušatelji ljubljanske tehnike doslej še stalno obveščali ve univerzitetne in javne činitele, tudi gg. poslance, senatorje in pristojne ministre ter so skilicali že vdel internih in javno zborovanje. V isti smeri zastopajo svoje zahteve tudi slušatelji zagrebške in beograjske univerze. Do povratka omenjene delegacije ostane ljubljansko vseučilišče zaprt.

Danes nepreklčno poslednjič
ob 16., 19.15 in 21.15 uri
G I G L I
v filmu: **NE POZABI ME!**
Ne zamudite!
KINO UNION Telef. 22-21

Iz V Ljubljani zopet delajo. Zaposlenih sicer še ni mnogo delavcev, vendar kaže, da se je zdaj v resnici začelo nadaljevanje del v večjem obsegu. Toda usoda preganja vsa podjetja, ki prevzamejo regulacijo Ljubljane. Vselej, ko začno delati v večjem obsegu, se vreme poslabša in nastopi deževje. Ljubljaničan naglo naraste, zaporniki morajo odpreti in delo mora počivati zopet več tednov. To se ponavlja že od zgodnje jeseni doslej približno pol leta. Tudi zdaj se ne obeta najboljšje vreme. Barometer je začel padati in začelo se je južno vreme, ki ne obeta nič dobrega. Nedvomno bo prihodnje dni zopet deževalo in če bo slabo vreme trajalo delj časa, bodo zopet ustavili delo. Zato tudi zdaj ne morejo najeti več delavcev, dokler je še tako nezanesljivo vreme.

Naši mesarji in klobasičarji. Včeraj je bil v dvorani OUZD občni zbor združenja mesarjev in klobasičarjev. Otvoril ga je predsednik g. Alojz Brecejnik, ki je pozdravil zborovalce zlasti pa zastopnika Zbornice TOI podpredsednika g. Rebeka in zastopnika mestne občine g. dr. Frelaha. Tajniško poročilo omenja, da je naraslo število članov med letom za 20 in da šteje zdaj združenje 161 članov, poleg tega ima pa vpisanih 52 vajencev in 181 pomočnikov. Blagajnik je poročal, da ima društvo 24.000 Din premoženja. Na zborovanju se je govorilo tudi o nameravani graditvi mesarskega doma. Stenočni odbor je bila izrečena razrešnica. Podpredsednik TOI g. Rebek je v svojem govoru omenjal, da je davčni odbor, v katerem je tudi zastopnik mesarjev, dosezel, da se je znižal davek od prvotnih 3.120.000 Din na 2.147.000 Din. Sprejet je bil novi proračun v znesku 25.784 Din in na predlog, da se število odbornikov zviša od 6 na 9. Pri volitvah sta bili predloženi dve listi. Za načelnika je bil ponovno izvoljen kandidat odbora g. Alojz Brecejnik, ki je dobil 37 glasov, njegov protikandidat Rezar pa 36. Za podnačelnika je bil izvoljen g. Jayovnik, ki je dobil 60 glasov, njegov protikandidat Nered pa 53. V odbor so bili izvoljeni gg. Ivan Perme, Anton Skranje, Miroslav Keber, Urbas, Marija Kumer, Pavel Dolinšek, Albin Ham, Franc Anžič ml. in Franc Leve. V nadzorni odbor Jakob Jesih st. Josip Jayovnik in Ivo Zan. V častni odbor pa Jakob Jesih, Fr. Rode st., Al. Kastelic, Al. Brecejnik in Anton Gregore.

Začetek stavne sezone ni letos nič boljši kakor prejšnja leta, čeprav bi lahko začeli delati zaradi toplega vremena. Ze mnogo prej. Zaradi deževja se je pa letos zelo zavleklo nadaljevanje regulacije Ljubljane, ki je edino večje javno delo v Ljubljani. Pri tem delu ni bilo nobenih drugih zadržkov in bi lahko delali vso zimo. Prejšnja leta, razen lani, so delali že pred tem časom, čeprav je bilo mrzlo. Novih večjih zgradb v tej sezoni niso začeli graditi, pač na že nadaljujočo jesen začeta dela. Kmalu bodo menda tudi začeli delati pri bežigradski šoli, ker je menda denarno vprašanje zdaj definitivno rešeno.

Izmed večjih gradbenih del, ki se obetajo v centru, je treba omeniti gradnjo stanovanjske hiše na vogalu Trdipine in Cigletove ulice.

Iz Opatovca na nočnejši koncert ljubljanske godalne kvarteta, ki se vrši ob 20. uri v kinu »Sloga«. Skrbno izbrani spored, odlično izvajanje od štirih naših umetnikov (Pfeifer, Stanič, Sušteršič in Müller), bo nudil najplemenitejši užitek lepe umetnosti. Na sporedu koncerta so kvarteti Beet-hovna, Faurēja in ruski kvartet katerega posamezne stavke so vložili štirje ruski skladatelji. Radi nizke vstopnine je obisk koncerta omogočen vsakomur. Vstopnice prodaja Matična knjižarna.

Razstava slik pokojnega Petra Zmitka. Na Cesti 29. oktobra 2.-II. v Reharjev hiši so razstavljena dela pokojnega slikarja prof. Petra Zmitka. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 13. in od 15. do 19. Odprta bo do konca marca. Prijatelje upodabljače umetnosti opozarjamo na to razstavo in jim priporočamo, naj si jo gledajo, saj to v polni meri zasluži.

Iz Invalida sta namestu venca na krsto pok. industrijca g. Milka Kramarja darovala polkovnik g. Alfonz Zervaj in soproga 100 Din.

Iz Trgovine bodo v sredo dne 25. t.m. na praznik Marijinega Oznanjenja na splošno željo ves dan zaprte. Uprava Združenja trgovcev.

Plezanje v gorah je užitek, ako obvladaš plezalno tehniko. O njej bo predaval jutri zvečer ob 20. v alpinistični šoli TK Skale v verandi hotela »Union« priznani alpinec in plezalec g. Uroš Zupančič. Vabljeni vsi, vstop prost!

Kolo jugoslovenskih sester v Mostah javlja vsem svojim članicam, da bo redni letni občni zbor v nedeljo 29. t.m. ob 15. polpodne v risalnici narodne šole v Mostah. Udeležba je za vse članice strogo obvezna. Odbor.

Anaški društvo v Ljubljani opozarja na današnji koncert angleške narodne pesmi, ki bo ob 18. uri v Glasbeni Matici v Hubadovi dvorani. Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Brez vstopnine.

Velika pomladanska modna revija noč ob pol 21. Predprodaja vstopnice Slatnar, Selenburgova in L. Roth. Mesni trg.

Iz Nesreče. Na Kolcah se je težje ponesrečil dr. Erik Klinc iz Ljubljane. Padel je čez skalo in si zlomil levo nogo. Prepeljali so ga z avtomobilom v ljubljansko bolnico. V bolnico so včeraj in danes prepeljali še nekaj ponesrečenec. Milnarjev 18letni sin Anton Meserko je padel včeraj s kolesa in si zlomil levo roko. Enako smolo je imela posestnikova hči Helena Bizjakova iz Rbc pri Kresenčah, ki je snoči padla s kolesa in se hudo poškodovala po obrazu. V Društveni ulici je davi podri neznan kolesar 4letnega mehanikovega sina Ladišlava Anzelca in mu prizadel težke poškodbe. Na sprejehu je padel čez jarek Franc Prešern in si zlomil desno roko.

Iz Maribora

150.000 škode. Požar je vpepelil do tal stanovanjsko poslopje posestnika Alojzja Cerka v Beženi pri Rušan. Domačija je ogenj uničil popolnoma. Prihitieli so ga silili iz Ruš, Bistrice in Studence, toda vse prizadevanje, da bi rešili poslopje, je bilo zaman. Najemniku Antonu Stamparju, stanujočemu pri posestniku Cerku je zgorelo vse pohištvo in življenjske potrebščine. Silno otežkočeno je bilo gašenje zaradi močnega vetra, ki je raznašal iskre daleč naokrog. Pri gašenju je zadobil posestnik Alojz Cerk hude opekline na nogah, gasilec Feliks Eigner iz Ruš pa nevarne opekline na rokah. Škoda znaša 150.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnino. Ne va se tako je nastal ogenj, sumijo pa, da se je razušil dimnik.

Nesreča. Zelo težko se je ponesrečil v soboto popoldne 42letni postrešček Stefan Repolusk. Na vrtu v Tomšičevi ulici 30 je s pomočjo drugih prestavljal 2000 kg težak betonski obroč in mu je ta po nesreči padel na levo meče ter mu ga odtrgal. Težko ranjenega Repoluska so reševalci prepeljali v bolnišnico.

Tihotapstvo. V petek zvečer je območje na stražo med Selnicu naletela na tihotapsko družlo petih mož, ki so prišli iz Avstrije obloženi z nahrbtniki. Za poziv »stoj« se niso zmenili, nego so zbežali in deloma pometali od sebe svoje tovore. Območja straža je pričela za njimi streljati. Tihotapci se je pa vendar posrečilo v temi izgniti. V vretah je bilo 25 kilogramov saharina. Razen tega je našla straža tudi dva okrvavljena klobuka, znak, da je bil najbrž kateri od bežečih tihotapcev zadet v glavo.

Uboj slaboumnega v Gomilici. Mali kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča je v soboto dopolne preložil obravnavo proti 24letnemu posestnikovemu sinu Martinu Jerebiču iz Posestnice, ki je 2. februarja z mesarskim nožem zaklal posestnikovega sina Franca Reščana. Obtoženi Jerebič je pri obravnavi dal tako nejasne odgovore, da je poklical senatni predsednik sodnega zdravnika dr. Zorjana, ki je ugotovil, da se je Jerebiču omračil um. Zato se je razprava prekinila in preložila. Ugotovilo se je, da je slatoumnost v rodbini in da je bil obtoženi tudi že v umobolnici.

V prerakanju zaklal tovariša. Mali kazenski senat je v soboto obsodil 26letnega sedarskega mojstra Gašparja Murka iz Spodnjih Jablan na 5 let roboje in izgubo častnih državljanjskih za dobo 3 let, ker je v noči na 28. februarja zabodel z nožem Martina Vuka, da je ta takoj izkrmavel in umrl. Pri zaslišanju je odkril priznal svoj zločin in se zagovarjal z vinjenostjo in silobranom.

Prof. Stupan in dr. Lippai na prvem mestu. Turnir za šahovsko prvenstvo Maribora je končan. Prvo mesto sta zasedla prof. Stupan in dr. Lippai, ki si bosta delila prvi dve nagradi. Priobila sta si vsak 9 točk. Tretje in četrto mesto v tabeli zaveza mala Lešnik in Končič z 8 in pol točkami, peto nagrado si je priobila Kukovec z 8, šesto pa Bilen s 6 in pol točkami. Sledijo Lobkov 4 in pol, Mešček 4, Pergler 3, Suštar z 1 in pol ter Dobrila z 1 točko.

Jutri premiera. Premiera drame »Siromakovo jagnje«, ki bo brezdvomno najzanimivejša letošnja dramska uprizoritev, bo v torek, 24. t.m. Ta drama spada med najbolje nemške moderne dramske proizvode, ki razen svoje nadvse učinkovite odseke obdelave že zanima radi zgodovinskih oseb, ki v njej nastopita in ki sta sam Napoleon Bonaparte ter prosluli policijski minister Fauché. To dramo, ki jo je slavila gledališka uprava na repertoar z velikimi stroški, pripravljata glavni režiser g. Kovčič. Za »Siromakovo jagnje« so nabavili popolnoma novo scenografijo, vse moške kostume in to za soliste, zbor ter statiste je izgotovila gledališka krojačnica, damsko garderobo pa modni salon O. Neratove v Mariboru.

Pes razmesaril nogo. Na Jožefovo popoldne je na Tezmem velik pes navallil na 26letno delavko Matildo Petkovo ter se ji zagrizel v levo nogo. Pobesnel pes je nesrečnika odgriznil cele meče na levi nogi, tako, da je zijala strašna rana, iz katere je močno krvavela. Na pomoč so poklicali reševalce, ki so Petkovo prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Marčeva številka »Razrova« je izšla. Ta izredno poučni in bogato ilustrirani list za odraslo mladino prinaša v tej številki naslednje vsebine: Josip Stritar: Ilka Valtelova: »Gradove svetle zida si v oblaki«.

— Oskar Hudales: »Ugrajljeni bogovi«.

— Pavel Kunaver: »Beneški trgovci«.

— Ivan Matičič: Reklama in njena govorica.

— Viktor Pirnat: Med Krko in Savo.

— Dr. Pavel Breznik: »V Shakespearovih delih«.

— J. Delmont: G. Petrišič: Lov na povodne konje.

— Jos. Brinar: Pavliha in njegove vesele pustolovščine.

— Marija Tiflar: Igrarce.

— Tončka Stancar: Kvačkana volnena odeja.

— Mladina piše: Petkovšek Anton: Pomlad je tukaj.

— Vavovec Marija: Stritarjeva 100 letnica.

— Steiner Marija: »Brez polu« in medu.

— Drobžič: Uredništvo »Razrova« je na Rakeku, mešanska šola.

Povoženi deček umrl. Pred dnevi smo poročali, da je v Koških neki osebni avtomobil povozil 9 letnega železničarjevega sina Edvarda Heriča. Deček je zadobil smrtno poškodbo po vsem telesu. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnico, kjer je ležal več dni v globoki nezavesti, naposled pa je siromakec vsled hudih ločevin izgubil se razum. Zdaj si je prepeval, nato pa obupno prosil pomoči. Včeraj jutraj je otroka smrt rešila groznih muk.

Otroska predstava po znižanih cenah bo to nedeljo popoldne. Ponove uspelo Golievo pravljico s petjem in godto. Princezka in pastirček, ki je decil tako všeč.

Roparski napad je samo fingral. Nedavno smo poročali, da je neki ropar napadel v Gozdu blizu Sv. Lovrenca na Pohorju posestnika Florijana Kostira, ki se je vračal s sejma. Kostira so prepeljali v

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

PRIDE VESELA IN ZABAVNA OPERETA

Žena, ki hoče ljubezni

SMEH — GODBA — PETJE — SALA

Uboj slaboumnega v Gomilici. Mali kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča je v soboto dopolne preložil obravnavo proti 24letnemu posestnikovemu sinu Martinu Jerebiču iz Posestnice, ki je 2. februarja z mesarskim nožem zaklal posestnikovega sina Franca Reščana. Obtoženi Jerebič je pri obravnavi dal tako nejasne odgovore, da je poklical senatni predsednik sodnega zdravnika dr. Zorjana, ki je ugotovil, da se je Jerebiču omračil um. Zato se je razprava prekinila in preložila. Ugotovilo se je, da je slatoumnost v rodbini in da je bil obtoženi tudi že v umobolnici.

V prerakanju zaklal tovariša. Mali kazenski senat je v soboto obsodil 26letnega sedarskega mojstra Gašparja Murka iz Spodnjih Jablan na 5 let roboje in izgubo častnih državljanjskih za dobo 3 let, ker je v noči na 28. februarja zabodel z nožem Martina Vuka, da je ta takoj izkrmavel in umrl. Pri zaslišanju je odkril priznal svoj zločin in se zagovarjal z vinjenostjo in silobranom.

Prof. Stupan in dr. Lippai na prvem mestu. Turnir za šahovsko prvenstvo Maribora je končan. Prvo mesto sta zasedla prof. Stupan in dr. Lippai, ki si bosta delila prvi dve nagradi. Priobila sta si vsak 9 točk. Tretje in četrto mesto v tabeli zaveza mala Lešnik in Končič z 8 in pol točkami, peto nagrado si je priobila Kukovec z 8, šesto pa Bilen s 6 in pol točkami. Sledijo Lobkov 4 in pol, Mešček 4, Pergler 3, Suštar z 1 in pol ter Dobrila z 1 točko.

Jutri premiera. Premiera drame »Siromakovo jagnje«, ki bo brezdvomno najzanimivejša letošnja dramska uprizoritev, bo v torek, 24. t.m. Ta drama spada med najbolje nemške moderne dramske proizvode, ki razen svoje nadvse učinkovite odseke obdelave že zanima radi zgodovinskih oseb, ki v njej nastopita in ki sta sam Napoleon Bonaparte ter prosluli policijski minister Fauché. To dramo, ki jo je slavila gledališka uprava na repertoar z velikimi stroški, pripravljata glavni režiser g. Kovčič. Za »Siromakovo jagnje« so nabavili popolnoma novo scenografijo, vse moške kostume in to za soliste, zbor ter statiste je izgotovila gledališka krojačnica, damsko garderobo pa modni salon O. Neratove v Mariboru.

Pes razmesaril nogo. Na Jožefovo popoldne je na Tezmem velik pes navallil na 26letno delavko Matildo Petkovo ter se ji zagrizel v levo nogo. Pobesnel pes je nesrečnika odgriznil cele meče na levi nogi, tako, da je zijala strašna rana, iz katere je močno krvavela. Na pomoč so poklicali reševalce, ki so Petkovo prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Marčeva številka »Razrova« je izšla. Ta izredno poučni in bogato ilustrirani list za odraslo mladino prinaša v tej številki naslednje vsebine: Josip Stritar: Ilka Valtelova: »Gradove svetle zida si v oblaki«.

— Oskar Hudales: »Ugrajljeni bogovi«.

— Pavel Kunaver: »Beneški trgovci«.

— Ivan Matičič: Reklama in njena govorica.

— Viktor Pirnat: Med Krko in Savo.

— Dr. Pavel Breznik: »V Shakespearovih delih«.

— J. Delmont: G. Petrišič: Lov na povodne konje.

— Jos. Brinar: Pavliha in njegove vesele pustolovščine.

— Marija Tiflar: Igrarce.

— Tončka Stancar: Kvačkana volnena odeja.

— Mladina piše: Petkovšek Anton: Pomlad je tukaj.

— Vavovec Marija: Stritarjeva 100 letnica.

— Steiner Marija: »Brez polu« in medu.

— Drobžič: Uredništvo »Razrova« je na Rakeku, mešanska šola.

Povoženi deček umrl. Pred dnevi smo poročali, da je v Koških neki osebni avtomobil povozil 9 letnega železničarjevega sina Edvarda Heriča. Deček je zadobil smrtno poškodbo po vsem telesu. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnico, kjer je ležal več dni v globoki nezavesti, naposled pa je siromakec vsled hudih ločevin izgubil se razum. Zdaj si je prepeval, nato pa obupno prosil pomoči. Včeraj jutraj je otroka smrt rešila groznih muk.

Otroska predstava po znižanih cenah bo to nedeljo popoldne. Ponove uspelo Golievo pravljico s petjem in godto. Princezka in pastirček, ki je decil tako všeč.

Roparski napad je samo fingral. Nedavno smo poročali, da je neki ropar napadel v Gozdu blizu Sv. Lovrenca na Pohorju posestnika Florijana Kostira, ki se je vračal s sejma. Kostira so prepeljali v

mariborsko bolnico z razbito lobanjo. Orožniki so uvedli preiskavo ter ugotovili, da je roparski napad bil le fingiran. Kostar je bil tako pijan, da se je po strmini zvalil v potok Radoma in si razbil glavo. Iz sramu menda pa je ljudem pripovedoval zgodbo o neznanem roparju, ki je bil le — alkohol.

Na očeta je streljal. Državnemu pravdnstvu je bil ovađen posestniški sin Miha Jurij z Vrhovega dola, ker je ob neki priliki streljal na svojega očeta, ki se je še pravčasno sklonil in se tako rešil gotove smrti. Orožniki so se naknadno ugotovili, da je ovađen pretepel in daval prevžitkarja Franca Stupana, ki je kasneje umrl. Zadevo to proučilo sodišče in krivca kaznovalo.

Iz Celja

Ljubljanska drama bo uprizorila v torek 24. t. m. ob 20. v celjskem gledališču Svarkinovo komedijo »Tuje dete«, delo mladega sovjetskega pisatelja V. svarkina, ki je doživelo na evropskih in ameriških odrih izreden uspeh in čigar uprizoritev pričakuje tudi Celje z velikim zanimanjem. Igra je morala v Ljubljani po drugi reprizi z odra, a je bila pred kratkim po izvršenih strogih korekturah zopet dovoljena. Neabonenti naj si takoj preskrbijo vstopnice v predprodaji v trafikiki g. Frajleta na Dekovnem trgu.

Na ljudskem vseučilišču bo predaval drevi ob 20. univ. prof. dr. Boris Zarnik iz Zagreba o temi »Kaj je azijska rasa« s posebnim ozirom na Jugoslovence. Zanimivo predavanje bodo spremljale skiloptične slike.

Umrla je v petek zvečer Za kresijo 4 v starosti 68 let zasebnica ga. Marija Joštova, vdova Dolžanova, mati kleparškega mojstra g. Frana Dolžana in so. proga slikarskega mojstra g. Stojana Hošbarja v Celju. V celjski bolnici je umrl 45 letni delavec Florjan Milnar iz Trno. velj pri Celju.

Dva nova mojstra. Trgovec g. Franc Strupi in g. Franc Zure, oba iz Celja, sta napravila pred izpitno komisijo v Ljubljani mojstrski izpit steklarstva. Čestitamo!

Sredspodni sejem. V soboto je bil v Celju živinski in kramarski sejem. Prodajalcev je prišlo prilično mnogo, kupčija pa je bila razmeroma slaba zaradi gospodarske krize in visokega datuma.

Slovinci v Ameriki

V Clevelandu so umrli Miha Mastnak, star

Dva smučarska prvaka

Državno prvenstvo v norveški kombinaciji si je priporil Tone Dečman (Ljubljana), naslov saveznega prvaka v alpski kombinaciji pa Hubert Heim (Jesenice)

Ljubljana, 23. marca.

Naše državno smučarsko prvenstvo se je letos nekoliko zakasnilo. Deloma zaradi neugodne zime, deloma pa zaradi zimske olimpijade v Garmisch-Partenkirchenu. V soboto in nedeljo so se pa na prekrasnih snežnih poljanah Pokljuk in na strminah Rožce vršile tekme za državno prvenstvo v norveški in alpski kombinaciji, ki so nam prinesle nove prvake. Naslov državnega prvaka si je priporil Tone Dečman, član smučarskega kluba Ljubljana, a naslov saveznega prvaka v alpski kombinaciji Hubert Heim, član jeseniške Skale.

Za letošnje državno prvenstvo v norveški kombinaciji ni bilo tako velikega zanimanja kakor druga leta, ko je bilo razpisano kot internacionalno. V soboto je bil tek na 15 kilometrov, katerega se je udeležilo 24 tekmovalcev od prijavljenih 31. Prvi je prišel na cilj Alojzij Klančnik v času 58:57 in s tem ponovno dokazal, da je naš daleko najboljši tekmovalac na tej progi, drugi je bil Jakopič Avgust (Ljubljana), tretji pa Dečman Tone (Ljubljana). Ugoden Dečmanov plama v tekni je dal že v soboto slutiti, da se mudi in talentiran Ljubljancin blizu končnemu cilju — naslovu državnega prvaka. Včeraj dopolnje so se vršili na Pokljuki skoki, pri katerih je bil prvi Pribošek (Ilirija), ki je dosegel 226,5 točk, Dečman Tone je bil pa drugi in je dosegel 230,33 točk. Skupaj je Dečman dosegel v norveški kombinaciji 455 točk in s tem postal državni prvak. Kot kurioznost je vredno zabeležiti, da se je naš najboljši skakač Novak pri skokih plasilar še na tretje mesto. Menda mu majhna skakalnica ne prija. Saj je isto doletel tudi Avstrijec Joseta Bradla, ki je dva dni po rekordnem skoku v Planici skakal na Kanzelhöhe in zasedel za Ludešarjem šele drugo mesto.

Naš novi državni prvak Tone Dečman je and. jur. in star 22 let. Dečman je začel smučati pred 9 leti, tekmuje pa 8 let. Dvakrat je bil že v državnih akademskih reprezentanci ter nas je zastopal v Zakopanem in v Visokih Tatrah v kombinaciji, smuku in slalomu. Večkrat si je že priporil akademsko prvenstvo, lani je bil pa na državnem prvenstvu najboljši med Jugoslovani. Mislilo nedeljo je postal prvak ljubljanskega zimskega podsaveza in zdaj je prejšnjim uspehom pridružil še enega, ki je pa cilj vsakega smučarja: priporil si je naslov državnega prvaka. To je njegov največji uspeh: je pa tudi uspeh njegovega matičnega kluba Ljubljana, ki že osem let po vrsti daje našemu sportu izvrstne tekmovalce in sportnike.

Na strminah Rožce je bilo v soboto in nedeljo zelo živahno, saj se je tam zbrala elita naših tekmovalcev za alpsko kombinacijo. Bilo so zbrani sami »gadi« in škoda je, da ni mogel sodelovati eden najboljših, Ciril Praček, ki si je pri treningu zvil nogo in ki je bil pač Heimmu najresnejši konkurent. V soboto popoldne je bilo tekmovalje v smuku, za katero se je prijavilo 36 tekmovalcev. Glavno besedo so seveda imeli Jeseničani, med katerimi je Heim zasedel prvo mesto, drugi je bil Jože Novak, tudi član jeseniške Skale, tretji pa Cizelj, član Zelezničarja iz Maribora.

Včeraj popoldne se je vršil drugi del tekmoval in sicer v slalomu, kjer je bil Heim v obeh tekih prvi v času 2:05,6 in s tem dosegel 100 točk ter naslov saveznega prvaka v alpski kombinaciji. Drugo mesto je zasedel mladi Jeseničan Bruno Klein z 92,32 točk, tretji je spet Jeseničan Novak, četrti je pa bivši državni prvak v alpski kombinaciji Albin Jakopič.

Hubert Heim, ki šteje 21 let, študira medicino. Smuča že 9 let, tekmuje pa 7. Ze večkrat je zastopal našo državo na mednarodnih tekmah ter si leta 1934 priporil v Zakopanem naslov slovenskega prvaka v alpski kombinaciji. Heim nas je zastopal tudi na akademskih tekmovanjih v St. Moritzu in Murrenu. V St. Moritzu je dosegel 9. mesto.

Posledice brezposelnosti

V Londonu je izšla že dni zanimiva brošura o vplivu brezposelnosti na zdravje. Izkazalo se je, da delavci, ki so izgubili delo, kmalu izgube tudi na teži. Normalno razvit 21 let star delavec tehtal 59,7 kg, če pa delj časa ne dela, tehta samo 56,6 kg. Čim starejši je, tem večja je ta razlika. 45 let star delavec tehtal povprečno 64,4 kg, če je pa delj časa brez dela, pade njegova teža na 36,2 kg. Poleg tega vpliva brezposelnost tudi na rast. Mladenci in dekleta, ki se rasto, čutijo posledice brezposelnosti v tem, da njihova rast zastane. 21 let star delavec meri povprečno 1,70 m, brezposelni pa 1,68.

Te podatke so dobili pri delavcih, za katere je bilo vsaj v glavnem poskrbljeno, da niso gladovali. Zanimivi so ti podatki za podrobnejše proučevanje vprašanja, kako vpliva brezposelnost na človeka. Avtor brošure je proučil 11.356 brezposelnih, pred no je zbral svoje podatke.

Sleparija s filmom

Parisko sodišče je obsodilo oni dan na štiri mesece Ludvika Chanteloza, ki je pod pretvezo, da hoče izdelati film, posvečen spominu blagopokojnega jugoslovanskega kralja Aleksandra, osleparil več francoskih veljakov, med njimi tudi bivšega predsednika Gastona Doumerguea, Herriota, maršala Francheta d'Espereja in admirala Guepratta, ki je sprejel častno predsed. odbora pod čigar pokroviteljstvom naj bi Chanteloze izdelal film. Podjetni slepar se pa ni zadovoljil s tem, da je pridržal za svoje potrebe denar, ki so ga bili vplačali mnogi za bodoči film, temveč je organiziral v isti namen loterijo in spravil tudi ves izkupiček od nje. Končno je pa zakrivil še največjo sleparijo s tem, da je pregovoril 86 vojakov knežje garde v Monaku, da so priredili zbirko za spomenik kralju Aleksandru v Monte Carlu. Tudi ta denar je poneveril.

Policija je prišla sleparju končno na sled. Izkazalo se je, da je bil Chanteloze že dvajsetkrat obsojen. Aretirali so ga v trenutku, ko se je hotel odpraviti v Ženevo, kjer bi bil najbrže nadaljeval svoje sleparske posle pod okriljem Društva narodov. Preiskava je dognala, da je bil od filma o kralju Aleksandru izdelan samo naslov. Pred sodiščem je slepar čital svoj zagovor v stihih in najbrž je tudi s tem prepiral sodnika, da ni pri zdravi pameti, kar so itak ugotovili psihijatri. Ker ne odgovarja v polni meri za svoja dejanja, so ga sodili milo.

Izgovor divjega lovca

Lovski čuvaj: Aha, končno sem te le zasačil! Kaj počenjaš v gozdu s puško? — Oh, gospod, godi se mi tako slabo, da sem se hotel tu ustreliti.

Frank Higham 37 Seržant Flips

Roman

— Tako je! Profesor Ragley, vaš skrbni domači zdravnik, ki je mogoče rečeno izkušen brivec. Atentat, pri katerem ste bili ranjeni z nožem, popreje pa seveda omanjani z udarcem, je bil insceniran samo zato, da se je mogel dozdevni Ragley seznaniti z vami. Ragley je takrat čakal v veži sosodne hiše, da bi mogel takoj prevzeti vlogo usmiljenega samaritana. V resnici se pa piše ta Ragley Charles Wills in je bil že večkrat kaznovan.

V sobi se je slišalo samo težko dihanje Mac Hardyja. Končno je spravil Hardy ves iz sebe: Ali je to sploh mogoče? Če je tako, ga moramo vendar nemudoma...

Flips ga je prekinil. — Saj je že dve uri v zaporu, gospod višji inspektor! Baš sem vam nesel njegov kazenski list, ko sem prišel in ko me je spoznal Haison v zadevi tretjega Buddhinega kipa.

— Povejte mi, Flips, kje ste izkrenili tega poganskega mafika?

— Pri prijatelju Huitzilo. Izposodil

sem si kipec, ne da bi seveda Huitzilo o tem kaj vedel.

— Tristo vragov, kaj poznate tega vragovega Huitzila?

— Seveda ga poznam, gospod višji inspektor. In tudi vi ga poznate.

— Kdo pa je?

— Jack Lodsy.

— Ta je vendar že štiri leta mrtev.

— Zamenjate ga z Mac Lodsym, njegovim bratom, zvanim Iron Mac, prijateljem Edwarda Greenharpa, s katerim ima naš prijatelj Huitzilo še nepopravljene račune.

— In jaz naj bi ga poznal, pravite?

— Da, Seveda pod drugim, mnogo imenitnejšim imenom.

— In to imenitno ime se glasi?

— Lord Frederick Wittingham. — je odgovoril Flips.

★

Višji inspektor Mac Hardy se ni zmenil za Flipsovo svarilo, in je s svojo nestrpnostjo vse pokvaril. Jack Lodsy ali lord Wittingham in je bil pravčasno popihal, tako da ga policija ni našla, ko je vdrla v njegovo palačo. Njegovga tanika, osumljenega soudeležbe, je moral Mac Hardy čez noč dati izpustiti, ker je bila njegova nedolžnost točno dokazana. Služničad so zaslišali brez vsakega uspeha. Policijske stražnice vseh

Knjižna produkcija v Rusiji

Po nakladi je sovjetska knjižna produkcija štirikrat prekosila carsko

Šele nedavno so objavile ruske publikacije statistiko o položaju na sovjetskem knjižnem trgu v letu 1933, za prvo leto druge petletke, ki jo je zasnoval oddelek Gosplana SSSR. Statistika knjižne produkcije te ali one države je že sama po sebi zelo zanimiva. Sovjetska statistika nam ne kaže samo točno slike o posrednih knjižnih strokah v celotni produkciji, temveč tudi o nakladi, cenah, udeležbi posrednih narodov na knjižnem trgu itd.

Leta 1933 je bilo izdanih v Rusiji 43.587 knjig v 488.022.000 izvodih. To pomeni, da je izšlo v Rusiji vsak dan okrog 120 knjig s povprečno naklado 11.200 izvodov. Tiskanih pol so obsegale te knjige 2.385.445.000 ali povprečno 4,9 tiskanih pol na eno knjigo. Za leto 1934 so bili objavljeni le predhodni podatki. Knjižna produkcija je dosegla v tem letu 44.460 knjig v nakladi 479.501.000 izv. obsegajočih 2.774.545.000 tiskanih pol. V primeri s prvim letom prve petletke (1928) se je povečala knjižna produkcija za 130,5% pri knjigah, za 179,7% pri nakladi in 197,1% pri tiskanih polah. V carski Rusiji je dosegla knjižna produkcija največji razmah leta 1913, ko je izšlo 34.000 knjig v 133.000.000 izvodih. Po nakladi je torej sovjetska knjižna produkcija prekosila carsko skoraj štirikrat.

Celotna vrednost knjižne produkcije je znašala po nominalni ceni blizu 400.000.000 rubljev. Povprečna cena knjige je bila 93,8 kopejk, ene tiskane pole pa 17,5 kopejk. Z letom 1932 se je cena tiskane pole zvišala od 14,2 na 17,5 kopejk. Od vse knjižne produkcije odpade na Rusijo v ožjem pomenu besede 75%, na Ukrajino 16,7, na Zakavkazje 3,5% itd. Največje povprečno doklado so dosegle knjige na Ukrajini (16.600 izvodov), najmanjšo pa v gruzinski republiki (4.000 izvodov). Dočim so bile leta 1928 knjige v Rusiji tiskane v 67 jezikih, so izšle leta 1933 že v 102 jezikih. V rusčini je izšlo 28.767 knjig, v drugih je-

zikih pa 14.590 ali 33,7% vse produkcije. Po nakladi odpade na neruske jezike 17,2%.

Od vse knjižne produkcije odpade na šolske učbenike (po tiskanih polah) 36,6%, na znanstveno literaturo in na učbenike za višje šole 17,7%, na otroško in mladinsko

Prvi sovjetski ljudski komisar prosvete H. Lunačarski

literaturo 4,4%, 41,3 pa na splošno literaturo. Izmed teh štirih skupin so dosegle največjo naklado otroške knjige, povprečno 39.600 izvodov, dalje učbeniki za ljudske šole 33.600, učbeniki za srednje šole

31.900 in knjige za slabo pisane čitatelje 27.100 izvodov. Najmanjšo naklado so dosegle znanstvene knjige, namenjene znanstvenikom z visoko kvalifikacijo — povprečno 2900 izvodov. Po obsegu je bila najbogatejša socijalno politična literatura, ki stoji z 18,9% vse produkcije na prvem mestu, dočim je bila leta 1929 še na petem mestu. Na drugem mestu je matematična in prirodoslovna literatura, na tretjem poljedelska, na četrtem jezikoslovna in šele potem pride leposlovje, ki je bilo še leta 1928 na prvem mestu. Najbolj je nazadovala pravna, leposlovna, medicinska in jezikoslovna literatura. Leta 1928 je veljalo društveno življenje za najvišje načelo izgradnje socijalizma, zdaj so pa stopila na to mesto kolektivna kmetiška gospodarstva.

Največjo povprečno naklado so dosegle v letu 1933 jezikoslovne knjige — 32.000 izvodov, dalje enciklopedična dela — 22.000 zemljepisne knjige — 20.300, socijalno politične 15.930 in poljedelske 14.700, najmanjšo pa umetnostna literatura 5.600 in tehnična 4.000.

Zanimivo je tudi primerjati književno produkcijo v letu 1928 in 1933 v Rusiji s produkcijo v drugih velikih državah. V Rusiji je narasla knjižna produkcija za 26,7%, v Angliji za 4,3, v Franciji za 5,4, dočim je v Ameriki padla za 21,8, v Nemčiji pa celo za 34%. Absolutno število izdanih knjig v letu 1933 je bilo proti 43.587 knjigam v Rusiji v Ameriki 8.092, v Nemčiji pa 18.197. V manjših državah je padla knjižna produkcija v tem času marsikje nad polovico.

Res je

— Pravijo, gospod generalni, da ste zrasli iz zelo skromnih začetkov.

— Da, kolikor so mi pravili, sem tehtal ob rojstvu samo tri kilograme.

Skotska

V morju se koplje školska družina — oče, mati in sinček. Sinček plava precej daleč od brega in mati zakliče za njim: — Sinko, nikar ne plavaj tako daleč, saj veš, da je nevarno!

— Eh, saj plava očka še naprej, odgovori sinko.

— To je nekaj drugega, očka je zavarovan, ti pa nisi.

UPRAVNI SVET „NARODNE TISKARNE“ d. d., naznanja žalostno vvest, da je preminul član našega nadzorstvenega odseka, gospod

Milko Kramer

industrijec

Pogreb nepozabnega rajnika bo danes, v ponedeljek dne 23. marca 1936, ob 17. uri popoldne iz hiše žalosti, Aškerčeva ulica 15, na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 23. marca 1936.

Bodi mu ohranjen časten spomin!

minuti je dirjal proti Chelsea Streetu avto, v katerem je sedel mož, čigar velike modre otroške oči so bile z morilno tedim pogledom uprte v neskončnost.

★

Ob treh zjutraj je spravila Dorothy Jonesova v baru »Flamingo« svoje kosačice s cveticami in se napotila domov.

V spominu ji je bilo ostalo samo še to, da sta jo ogovorila v parku dva moža. Kdo sta bila in kaj sta hotela od nje, tega ni več vedela. Nejasno se ji je dozdevalo, da je zadišalo po grenkih mandljih in da je ležala v naglo vozečem avtomobilu. Zdal je sedela v sobici brez oken. Luč je prihajala od stropa, kjer je gorela leščerba na olje. Strah in tesnoba sta se začela oglašati v solzah, ki so ji tekale po obrazu ter izpremenile njeno močno namazana lica v palato nemogočih in nenaravnih barv. Kar so se odprla tapetna vrata, ki jih Dorothy ni bila opazila, ker niso imele znotraj kljuke. Vstopili so trije možje, eden med njimi je bil Kitajec Li Hang, lastnik restavracije »Pri tisočerihi slasteh« v Lime House.

Jej, jej, — ta je pa nahišpana, — se je nasmejal večji Evropec z obledelo brazgotino nad desnimi očesom. Tovariš ga je nazival Jonny Trubach.